

03.10.2019

Kokousaika 03.10.2019 16:00 - 16:33

Kokouspaikka Lautakunnan sali, Kansakoulukatu 3

Läsnä

Jäsenet

Rautava, Risto puheenjohtaja
Särelä, Mikko varapuheenjohtaja
Finne-Elonen, Laura
Kupias, Marianna
Meretniemi, Jaakko
Saarinen, Ada Rosa Johanna
Venemies, Mauri

Muut

Sinnemäki, Anni apulaispormestari
Hilden, Sari vs. tekninen johtaja
Raveala, Jarmo vs. rakennetun omaisuuden hallin-
tapäällikkö
Nurmi, Erkki vs. rakennuttamispäällikkö
Lönnberg, Pasi vs. ylläpitopäällikkö
Kuusi, Virve yksikön päällikkö, tiedottaja
Höhl, Eija hallintosihteeri
Lindfors, Harriet lakimiesharjoittelija

Puheenjohtaja

Risto Rautava 88 - 92 §

Esittelijät

Sari Hilden vs. tekninen johtaja
88 - 92 §

Pöytäkirjanpitäjä

Eija Höhl hallintosihteeri
88 - 92 §

03.10.2019

§	Asia	
88	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
89	Asia/2	Ilmoitusasiat
90	Asia/3	Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esitys kaupunginhallitukselle Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen perusparannuksen hankesuunnitelman hyväksymiseksi
91	Asia/4	Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esitys kaupunginhallitukselle Pakilanpuiston allianssin hankesuunnitelman hyväksymiseksi, liikuntatilojen vuokraamiseksi Helsingin NMKY:ltä
92	Asia/5	Kiinteistönhoitopalvelut, kori 3

03.10.2019

Asia/1

§ 88

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Mauri Venemiehen ja varatarkastajaksi jäsen Laura Finne-Elosen.

Käsittely

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti puheenjohtajan ehdotuksesta valita yksimielisesti pöytäkirjantarkastajaksi Sinikka Vepsän sijasta Mauri Venemiehen.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Sinikka Vepsän ja varatarkastajaksi jäsen Laura Finne-Elosen.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 89

Ilmoitusasiat

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti merkitä tiedoksi.

Kvsto 11.9.2019 § 244

Etu-Töölön lukion perusparannuksen hankesuunnitelma
HEL 2019-005319

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Etu-Töölön lukion perusparannuksen 13.6.2019 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 741 brm² ja rakentamisen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 17 500 000 euroa maaliskuun 2019 kustannustasossa.

[Pöytäkirja](#)

Kvsto 11.9.2019 § 245

Päiväkoti Vaapukan ja Roihuvuoren ala-asteen uudisrakennuksen hankesuunnitelma
HEL 2019-004421

Kaupunginvaltuusto hyväksyi päiväkoti Vaapukan ja Roihuvuoren ala-asteen Marjaniemen toimipaikan uudisrakennuksen 15.4.2019 päivätyn hankesuunnitelman siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 3 532 brm² ja hankkeen enimmäishinta on arvonlisäverottomana 14 000 000 euroa helmikuun 2019 kustannustasossa.

[Pöytäkirja](#)

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja

03.10.2019

Asia/2

Sari Hilden

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Postiosoite

PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite

Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin

09 310 1691

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06 8000 1200 0626 37

Alv.nro

FI02012566

§ 90

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esitys kaupunginhallitukselle Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen perusparannuksen hankesuunnitelman hyväksymiseksi

HEL 2019-009482 T 10 06 00

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennuksen 11.07.2019 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että hankkeen enimmäislaajuus on 5 273 brm² ja rakentamiskustannusten enimmäishinta on arvonlisäverottomana 18 400 000 euroa huhtikuun 2019 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Juha Polvinen, projekti johtaja, puhelin: 310 21291
juha.polvinen(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Käpylän pk Väinölä HS 11.07.2019
- 2 Käpylän pk Väinölä HS Liitteet 11.7.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennus (osoitteessa Väinöläkatu 7, kaupunginosa 25 Käpylä) on osa Käpylän peruskoulun toimintakokoonaisuutta, jonka muodostavat rakennukset Hykkylä, Untamo ja Väinölä.

Väinölä-rakennukseen on suunniteltu laaja toiminnallinen ja tekninen perusparannus, jossa ajanmukaistetaan tiloja opetuksen vaatimusten mukaisesti ja varustetaan esteettömät tilat koulussa toimivalle vaativalle erityisopetukselle. Käpylän peruskoulun teknisen käsityön tilat ja toiminnot keskitetään Väinölä-rakennukseen ja oppilaiden ruokahuollon toiminnot vastaavasti Hykkylä-rakennuksen tiloihin.

Hankkeen yhteydessä uusitaan talotekniset asennukset, parannetaan energiatehokkuutta, korjataan vaurioituneet julkisivut, ikkunat ja vesikatto sekä korjataan kosteusvaurioituneita rakenteita.

Hankkeesta on laadittu hankesuunnitelma kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä.

Hankkeen suunnittelun aikana on kuultu asiantuntijoina kaupunginmuuseon, ympäristöpalveluiden, rakennusvalvontapalveluiden sekä pelastuslaitoksen edustajia sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä. Hankesuunnittelun yhteydessä on osallistettu opettajia ja oppilaita digikyselyin sekä järjestetty erillinen keskustelutilaisuus.

Esittelijän perustelut

Käpylän peruskoulun Väinölä-rakennus

Rakennus on valmistunut vuonna 1929.

Tontilla on voimassa asemakaava vuodelta 2015 ja se määrittelee tontin opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueeksi (YO/s). Rakennus on asemakaavassa suojeltu merkinnällä sr-1, rakennustaiteellisesti, historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti huomattavan arvokas rakennus.

Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa eikä siinä tai sen arvokkaissa sisätiloissa saa tehdä töitä, jotka heikentävät rakennuksen tai sen arvokkaiden sisätilojen rakennustaiteellista, historiallisia tai kaupunkikuvallisia arvoja tai muuttavat arkkitehtuurin ominaispiirteitä kuten arvokkaita sisätiloja: pääaula, portaikot, salit ja luokkasiiven käytävät välivieneen.

Hankkeen tarpeellisuus

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan laatiman alueellisen tarkastelun pohjalta kehitetään Käpylän koulun kolmea rakennusta suomenkielisenä peruskouluna. Tarkastelun perusteella Väinölä-rakennus on tarpeellinen perusopetuksen palveluverkon osana.

Käpylän peruskoulu toimii kolmessa rakennuksessa (Hykkylä, Untamo, Väinölä), joista Untamo- ja Väinölä-rakennukset ovat laajan perusparannuksen tarpeessa. Tilaohjelmassa otetaan huomioon Käpylän yhteisen peruskoulun toiminnan vaatimukset ja tilat suunnitellaan ottaen huomioon kaikki kolme rakennusta.

Hankkeen toiminnallisena tavoitteena on opetustilojen uudistaminen ja varustuksen ajanmukaistaminen siten, että tilat tukevat uuden opetussuunnitelman mukaista toimintaa.

Peruskoulun ruokahuolto keskitetään nykyiseen Hykkylä-rakennukseen, jonka perusparannettu keittiö varustetaan palvelemaan koko koulun oppilasmäärää. Järjestelyn vuoksi koko koulua palvelevat käsityön tilat sijoitetaan Väinölään.

Väinölä-rakennuksen tilat suunnitellaan muuntojoustaviksi. Kahdelle vaikeasti kehitysvammaisten lasten ryhmälle (TOI-ryhmät) rakennettavissa tiloissa otetaan huomioon toiminnan erityisvaatimukset. Rakennuksen esteettömyyttä sekä pihan toimivuutta ja turvallisuutta parannetaan.

Kuntotutkimusten perusteella rakennus on kokonaisuudessaan laajan teknisen peruskorjauksen tarpeessa. Talotekninen varustus on käyttökänsä päässä. Puutteellinen ilmanvaihto ja paikalliset kosteusvauriot rakenteissa aiheuttavat sisäilmariskin. Julkisivujen rappauspinnote ja peltinen vesikate ovat käyttökänsä päässä ja ikkunat osin huonokuntoiset.

Perusparannuksen hankesuunnitelma

Hankkeessa tehostetaan aine- ja yleisopetustilojen järjestelyjä. Opetustilojen kiintokalustusta ja varustusta ajanmukaistetaan. Rakennuksen akustiikkaa, esteettömyyttä ja paloturvallisuutta parannetaan. Oppilaille rakennetaan oppilasmäärän edellyttämä määrä yksittäisiä wc-tiloja, joista neljä on esteetöntä.

Rakennuksen ilmanvaihtojärjestelmä, lämpö-, vesi- ja viemärijärjestelmät uusitaan. Sähköjärjestelmät uusitaan tämän päivän vaatimusten mukaisiksi. Kellarin alapohjat ja rakennuksen salaoitusjärjestelmä uusitaan. Sisäilman laadun parantamiseksi välipohjat avataan ja ne puhdistetaan organisisesta aineksesta.

Rakennukseen rakennetaan uusi hissi. Julkisivurappaukset, vesikate ja korjaamiskelvottomat ulkoikkunat uusitaan.

Piha-alueen toiminnallisuutta parannetaan. Kolmen koulurakennuksen välille suunnitellaan toimivat kulkureitit.

Kehitysvammaisille tarkoitettujen ryhmien (TOI) tiloihin rakennetaan uusi, esteetön ja turvallinen sisäänkäynti, joka mahdollistaa saattoliikenteen sujuvuuden.

Lausunnot

Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus on pyytänyt hanke-suunnitelmasta lausunnon kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Hankkeen laajuus

Perusparannus käsittää koko Väinölä-rakennuksen. Uusien ilmanvaihtokonehuoneiden rakentaminen ullakolle lisää rakennuksen bruttoalaa.

Perusparannettavan alueen laajuus on yhteensä 5 273 brm², 3 893 htm², 2 359 hym².

Hanke sisältää myös piha-alueen perusparannuksen. Kunnostettavan piha-alueen laajuus on noin 4 683 m².

Rakentamiskustannukset

Hankkeen rakentamiskustannukset ovat arvonlisäverottomana yhteensä 18 400 000 euroa (3 489 euroa/brm²) huhtikuun 2019 kustannustasossa.

Tilakustannus käyttäjälle

Hankkeen toteutuksen jälkeen arvioitu tilakustannus eli tilahankkeiden käsittelyohjeiden (Khs 14.12.2015) mukaan määritelty sisäinen vuokra noin 126 756 euroa/kk. Vuosivuokra on noin 1,52 miljoonaa euroa. Vuokra on noin 32,56 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokran osuus on 28,55 euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokran osuus on 4,01 euroa/htm²/kk. Neliövuokran perusteena on 3 893 htm². Tuottovaade on 3 % ja poisto-aika 30 vuotta.

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan toteutuneiden kustannusten mukaan. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Nykyinen vuokra on 60 058 euroa/kk, eli 720 702 euroa vuodessa. Vuokra on 15,43 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokran osuus on 12,08

euroa/htm²/kk ja ylläpitovuokran osuus on 3,35 euroa/htm²/kk. Vuokranmaksun perusteena on 3 893 htm².

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala maksaa väistötiloista rakentamisen ajan nykyisten tilojen vuokran suuruista vuokraa. Väistötilojen kustannus on sisällytetty tulevaan pääomavuokraan tilahankkeiden käsitteilyohjeen mukaisesti.

Väistötilojen vaikutus tulevaan vuokraan on 0,14 euroa/htm²/kk, 546 euroa/kk, 6 553 euroa/v.

Väistötilat

Koulun koko toiminta siirretään väistötiloihin perusparannuksen toteutuksen ajaksi. Toiminnalle järjestetään paviljongit lähialueelta ja väistötilaratkaisu täsmentyy jatkosuunnittelun yhteydessä.

Väistötilojen kustannusten 18 kk:n ajalta arvioidaan olevan yhteensä 1,36 miljoonaa euroa (alv. 0 %). Kustannusten laskennan lähtökohtana on ollut 50 kk vuokra-aika. Väistötilojen kustannukset on otettu huomioon perusparannuksen jälkeen perittävän vuokran arviossa. Ne eivät sisälly hankesuunnitelmassa esitettyihin hankkeen kustannuksiin.

Hankkeen rahoitus

Kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymässä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosiksi 2019 - 2028 on hankkeen suunnittelulle ja toteutukselle varattu määrärahaa vuosille 2019 - 2022. Rakentamishjelmassa on varauduttu yhteensä 10,5 miljoonan euron rahoitustarpeeseen.

Hankkeen toteutuksen edellyttämä 18,4 miljoonan euron rahoitustarve otetaan huomioon uutta rakentamishjelmaehdotusta valmisteltaessa.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hankkeen toteutusvastuu on kaupunkiympäristötoimialan rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuudella. Rakennuksen ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristötoimialan ylläpitopalvelut.

Hanke on tavoitteena suunnitella siten, että rakentaminen alkaa tammikuussa 2021 ja tilat valmistuvat kesäkuussa 2022.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

03.10.2019

Asia/3

Juha Polvinen, projektinjohtaja, puhelin: 310 21291
juha.polvinen(a)hel.fi
Päivi Etelämäki, vs. yksikön päällikkö, puhelin: 310 31871
paivi.etelamaki(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Käpylän pk Väinölä HS 11.07.2019
- 2 Käpylän pk Väinölä HS Liitteet 11.7.2019

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Rakennetun omaisuuden hallinta
Kasvatuksen -ja koulutuksen toimiala

§ 91

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston esitys kaupunginhallitukselle Pakilanpuiston allianssin hankesuunnitelman hyväksymiseksi, liikuntatilojen vuokraamiseksi Helsingin NMKY:ltä

HEL 2017-013185 T 10 06 00

Esitys

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esitti kaupunginhallitukselle Pakilanpuiston allianssin (yläaste, ala-aste, päiväkotitilat ja nuorisotilat) 20.9.2019 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että osoitteeseen Halkosuontie 88 toteuttavan laajennus- ja perusparannushankkeen sekä osoitteeseen Elontie 35 toteuttavan uudisrakennushankkeen, arvioidulta kokonaislaajuudeltaan yhteensä 13 372 brm², rakentamiskustannusten enimmäiskustannus on arvonlisäverottomana 52 800 000 euroa heinäkuun 2019 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antavat hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden vuokraamaan 20 vuoden määräaikaisella vuokrasopimuksella osoitteeseen Pilkekuja 10 rakennettavan Helsingin NMKY:n toimintakeskuksen liikuntatiloista tarjouksen mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön suunnitelman mukaiset yhteiskäyttöiset liikuntatilat siten, että laskennallinen vuokra-ala on noin 1 400 htm² ja ylläpidon sisältävä kokonaisvuokra enintään 21 667 euroa/kk heinäkuun 2019 kustannustasossa ehdolla, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa puoltavan lausunnon.

Lisäksi rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden toimitilavuokrausyksikön päällikön allekirjoittamaan sisäänvuokrauksen sopimuksen ja sopimaan siihen vähäisistä muutoksista sekä edelleen vuokrauksesta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

C

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Käsittely

Sari Hilden: Muutan esitystäni seuraavasti:

Päätösehdotuksen kohta C muutetaan seuraavaksi:
Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen suunnittelua odottamatta hankepäätöstä.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Reetta Amper, hankesuunnittelija, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pakilanpuiston allianssin hankesuunnitelma
- 2 Työryhmä
- 3 Alueasemapiirustus
- 4 Viitesuunnitelmat
- 5 Rakennusosat ja järjestelmät
- 6 Iltakäyttökaaviot
- 7 Energijärjestelmät
- 8 Vuorovaikutus
- 9 Pakilanpuiston ympäristön liikennesuunnitelmaluonnos
- 10 Helsingin NMKY:n hallituksen pöytäkirja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

A

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto esittää kaupunginhallitukselle Pakilanpuiston allianssin (yläaste, ala-aste, päiväkotijärjestelmä ja nuorisotilat) 20.9.2019 päivätyn hankesuunnitelman hyväksymistä siten, että osoitteeseen Halkosuontie 88 toteuttavan laajennus- ja perusrakennushankkeen sekä osoitteeseen Elontie 35 toteuttavan uudisrakennushankkeen, arvioidulta kokonaislaajuudeltaan

yhteensä 13 372 brm², rakentamiskustannusten enimmäiskustannus on arvonlisäverottomana 52 800 000 euroa heinäkuun 2019 kustannustasossa ehdolla, että kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antavat hankesuunnitelmasta puoltavan lausunnon.

B

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden vuokraamaan 20 vuoden määräaikaisella vuokrasopimuksella osoitteeseen Pilkekuja 10 rakennettavan Helsingin NMKY:n toimintakeskuksen liikuntatiloista tarjouksen mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön suunnitelman mukaiset yhteiskäyttöiset liikuntatilat siten, että laskennallinen vuokra-ala on noin 1 400 htm² ja ylläpidon sisältävä kokonaisvuokra enintään 21 667 euroa/kk heinäkuun 2019 kustannustasossa ehdolla, että kasvatuksen ja koulutuksen toimiala antaa puoltavan lausunnon.

Lisäksi rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden toimitilavuokrausyksikön päällikön allekirjoittamaan sisäänvuokrauksen sopimuksen ja sopimaan siihen vähäisistä muutoksista sekä edelleen vuokrauksesta kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa.

C

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää oikeuttaa rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuuden jatkamaan hankkeen odottamatta hankepäätöstä.

Tiivistelmä

Halkosuontie 88:n rakennuksissa toimii nykyisin Pakilan ala-aste ja hankkeen valmistuttua perusopetuksen vuosiluokkien 3.-6. lisäksi Pakilan yläaste ja nuorisopalvelut. Elontie 35:n rakennuksessa toimii nykyisin lpk Havukka ja hankkeen valmistuttua Pakilan ala-asteen alkuopetuksen vuosiluokat 1.-2. sekä uusi päiväkotikoti, joka korvaa päiväkodit Havukka ja Pakila.

Hankesuunnitelma koskee Halkosuontie 88:n rakennuksessa tehtävää laajaa toiminnallista ja teknistä perusparannusta sekä laajennusta, Elontie 35:n alkuopetuksen ja päivähoidon uudisrakennusta sekä yhteiskäyttöisten liikuntatilojen vuokraamista osoitteeseen Pilkekuja 10, nykyisen yläasteen tontille, toteutettavasta Helsingin NMKY:n liikuntahallista. Sijoittamalla nykyisten viiden palvelurakennuksen toiminnot

kahteen kiinteistöön voidaan tilankäyttöä tehostaa ja vapauttaa kaksi kiinteistöä muuhun käyttöön ja luopua yhdestä vuokratilasta.

Kaupunkiympäristön toimialan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on kokouksessaan 25.1.2018 päättänyt, että hanke jatkovalmistellaan projektiallianssina.

Pakilanpuiston allianssi -hankkeesta on laadittu 14.3.2019 päivätty tarveselvitys, jonka kasvatuksen ja koulutuksen lautakunta on hyväksynyt 26.3.2019 ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 23.4.2019.

Hankkeesta on laadittu 20.9.2019 päivätty hankesuunnitelma työryhmällä, johon ovat kuuluneet kaupunkiympäristön toimiala, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala, hankkeen toteuttajaksi valittu allianssikumppani sekä hankkeen suunnitteluryhmäksi valittu allianssikumppani.

Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina asema-kaavoituksen, liikennesuunnittelun, ympäristöpalveluiden, rakennusvalvonnan ja kaupunginmuseon edustajia, esteettömyysasiantuntijaa sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan sekä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Hankkeen toteuttaminen esitetyllä enimmäishinnalla ja aikataululla edellyttää väistötilojen hankintaa siten, että ne voidaan ottaa käyttöön kesällä 2020.

Esittelijän perustelut

Pakilanpuiston allianssi (aiemmin Pakilan palvelurakennukset -allianssi)

Helsingin kaupunki on hankkinut kilpailumenettelyllä allianssikumppanit kehittämään yhdessä tilaajan kanssa Pakilan yläasteen koulun, Pakilan ala-asteen koulun, päiväkotit Havukan ja päiväkotit Pakilan sekä nuorisopalvelujen tiloja kokonaisuutena. Samassa yhteydessä on tarkasteltu myös liikunta-alueiden ja mahdollisesti vapautuvien tonttien kehittämistä sekä väistötilaratkaisuja.

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti kokouksessaan 28.6.2018 hyväksyä allianssikumppaniksi laatu- ja palkkiovertailulla parhaaksi arvioidun suunnitteluryhmän Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen Oy, Arkkitehdit Frondelius + Keppo + Salmenperä Oy, FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy, Ideestructura Oy. Suunnitteluryhmän työ käynnistyi elokuussa 2018.

Rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti kokouksessaan 1.11.2018 hyväksyä allianssikumppaniksi laatu- ja palkkiovertailulla parhaaksi arvioidun toteuttajan NCC Suomi Oy:n. Rakennetun omaisuuden hallinta -palvelun käynnistämä allianssikumppanien valinta tapahtui yhteistyössä käyttäjähallintokuntien ja asemakaavoituksen kanssa. Kehitysvaiheen allianssisopimus solmittiin 20.12.2018.

Hanke suunnitellaan toteutettavaksi vaiheittain, kiireellisimpänä uudet tilat Pakilan yläasteelle. Purettavaksi esitettävän yläasteen nykyisen rakennuksen (Pilkekuja 10) kuntoon saattaminen edellyttäisi laajaa perusparannusta sisältäen osan tiloista korvaavan laajennusosan rakentamisen, ja lisäksi rakennus on haastava muun muassa esteettömyyden ja nykyisten opetusmenetelmien tilavaatimusten kannalta. Se myös sijaitsee Kehä I:n melu- ja hiukkasvyöhykkeellä. Osa tiloista on asetettu käyttökieltoon sisäilmaongelmien vuoksi, ja niitä korvaamaan on tontille sijoitettu erillinen tilaelementtirakennus.

Pakilan ala-asteen (Halkosuontie 88) rakennuksesta on laadittu kuntotutkimusten perusteella korjaustarveselvitys. Suurimpina korjaustoimenpiteinä esitetään alapohjan ja pohjaviemäreiden uusimista kokonaisuudessaan, julkisivujen kunnostusta sekä ikkunoiden ja vesikaton kunnostusta tai uusimista. Tilanahtauden vuoksi ala-asteen käytössä on jo pitkään ollut erillinen tilaelementtirakennus.

Päiväkoti Havukan rakennus (Elontie 35) on teknisesti ja toiminnallisesti käyttöikänsä päässä ja se esitetään korvattavaksi uudisrakennuksella.

Päiväkoti Pakila sijaitsee Kehä I:n melu- ja hiukkasalueella osoitteessa Palosuontie 2, ja sen toiminta esitetään siirrettäväksi Elontie 35:n uudisrakennukseen.

Em. rakennusten nykyinen bruttoala on noin 13 836 brm². Purettavien rakennusten laajuus on yhteensä noin 8 300 brm².

Nuorisopalvelun yksityiseltä toimijalta vuokraamista tiloista (n. 300 htm²) osoitteessa Lepolantie 19 esitetään luovuttaviksi ja toiminta siirrettäväksi koulurakennuksen yhteyteen, osoitteeseen Halkosuontie 88.

Uudet tilat on mitoitettu 950 perusopetuksen oppilaalle, 240 varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella ja lisäksi 18 vaikeimmin kehitysvammaisella lapsella sekä nuorisotilan arviolta 50 päivittäiselle kävijälle. Toimipisteissä tulee olemaan henkilökuntaa yhteensä n. 120 sekä vaikeimmin kehitysvammaisten lasten opettajat ja avustajat yhteensä n.

20 henkilöä.

Allianssihankeeseen rinnalla on neuvoteltu Helsingin NMKY:n kanssa nykyisen, osoitteessa Palosuontie 4b sijaitsevan toimintakeskuksen korvaamisesta uudella isommalla liikuntarakennuksella, joka sijoitetaan nykyiselle yläasteen tontille (Pilkekuja 10). Kaupungin ja HNMKY:n synergiaetujen ja yhteiskäytön ansiosta liikuntatilojen tilakustannukset ovat kaupungille kokonaistaloudellisemmat ja liikuntatilat ovat laajemmat, monipuolisemmat ja muuntojoustavammat kuin pelkästään kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tarpeeseen mitoitettuna. Tilat suunnitellaan HNMKY:n tarpeeseen siten, että koulu voi käyttää osaa tiloista koulujen aukioloaikana.

Tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaisesti nykyarvona laskettu arvonlisäveroton pääomitettu vuokrasumma vuokra-ajalle on 2 450 000 euroa, joten rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päättää vuokrauksesta.

Allianssi on tehnyt tiivistä yhteistyötä maankäyttö- ja kaupunkirakennepalvelukokonaisuuden kanssa. Aluksi valmisteltiin asemakaavamuutosta, mutta suunnittelun edetessä todettiin, että voidaan edetä voimassa olevan asemakaavan puitteissa vähäisin poikkeamisin. Toimialan liikennesuunnittelija on tutkinut jalankulkuympäristön turvallisuuden parannustoimenpiteitä, jotka toteutetaan rakennushankkeen rinnalla.

Allianssitoteutusmalli

Allianssisopimus on sopimus, jossa ei määritetä perinteiseen tapaan hankkeen sisältöä ja sopimusosapuolten välisiä tehtäviä ja vastuita, vaan sopimusosapuolten väliset suhteet ja toimintatapa sekä yhteinen ansaintalogiikka. Sopimusrakenteen tarkoitus on edistää tilaajan tavoitteiden toteuttamista ja tehdä tavoitteisiin pyrkimisestä kaikille osapuolille kannattavaa. Allianssissa sopimusosapuolet vastaavat yhdessä hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta yhteisellä organisaatiolla ja kaiken hankkeen hyödyt ja riskit tavoitteena suorituskyvyn jatkuva parantaminen.

Käynnissä olevan allianssin kehitysvaiheen aikana asetetaan hankkeen laatu-, laajuus-, aikataulu- ja kustannustavoitteet. Hankkeen onnistumisesta mitataan keskeisten tavoitteiden toteutumisen perusteella.

Hankkeen enimmäishinta koostuu allianssin tavoitekustannuksesta ja tilaajan kustannuksista. Tavoitekustannus muodostuu osapuolille syntyvistä todellisista korvattavista kustannuksista, palkkiosta ja riskivaruudesta. Lisäksi tilaaja varaa rahoituksen hankkeen valmisteluku-

tannuksiin, tilaajan riskivaraukseen sekä bonuspooliin. Hankkeelle varatusta bonuspoolista maksetaan osapuolille kannustinpalkkiota tulostavoitteiden toteutuessa.

Hankepäättöksen jälkeen laaditaan toteutusvaiheen allianssisopimus, jossa hankkeelle määritellään sitovat tulostavoitteet ja asetetaan näiden seuraamiselle mittarit. Toteutusvaiheen allianssisopimus kattaa hankkeen rakentamisvaiheen jälkiseuranta-aikoiheen.

Lisäksi allianssihankeeseen voidaan liittää siihen liittyviä purkutöitä, väistötilojen hankintaa, kalustehankintoja sekä ulkoalueiden ja muita lisätöitä.

Pakilanpuiston allianssin hankesuunnitelma

Kasvatus- ja koulutustoimialan palveluverkkoa kehitetään Pakilan alueella siten, että palveluverkko tulee muodostumaan kooltaan taloudellisista ja toimivista toimintayksiköistä. Pakilan yläasteen koulun oppilaaksiottoalueella toimii Pakilan ala-asteen koulu ja Paloheinän ala-asteen koulu. Oppilaat jatkavat näistä ala-asteen kouluista 7. luokalle Pakilan yläasteen kouluun. Pakilan yläasteella tarjotaan painotettua opetusta liikunnassa ja musiikissa. Painotettuun opetukseen hakeudutaan soveltuvuuskokeella. Ala-asteella tarjotaan painotettua opetusta musiikissa.

Uuteen päiväkotiin sijoitetaan monivammaisten lasten erityisryhmä, ns. MOVA-ryhmä. Kouluihin sijoitetaan kaksi vaativan erityisopetuksen toiminta-alueittain etenevän opetuksen ryhmää, ns. TOI-ryhmää.

Pakilan nuorisotilojen kävijäkunta muodostuu pääsääntöisesti pakilalaisista ja paloheinäläisistä nuorista, yksittäisiä kävijöitä tulee myös eri puolilta Helsinkiä.

Hanke kokoa varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja nuorisotyön tilat ja henkilökunnan toimimaan yhteistyössä. Varhaiskasvatuksen ja alkuopetuksen (1.-2.lk) sijoittaminen samaan rakennukseen mahdollistaa esi- ja perusopetuksen järjestämisen joustavasti.

Perusopetuksen yläasteen ja osittain myös ala-asteen liikunnanopetus toteutetaan HNMKY:n toimintakeskuksessa, jolloin suurin osa perusopetuksen liikuntatiloista voidaan jättää rakentamatta koulun yhteyteen. Samalla Pakilan alueen liikuntatilarjonta paranee.

Tarkoituksenmukaisella ja turvallisella tilasuunnittelulla tuetaan tilojen aktiivista ilta-, viikonloppu- ja loma-aikakäyttöä. Lisäksi koulun ja päivä-

kodin piha-alueet tarjoavat myös alueen asukkaille monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet toimipisteiden toiminta-aikojen ulkopuolella.

Asukaslähtöisyyttä ja käyttäjien osallisuutta toteutetaan hankkeessa koko hankkeen ajan. Syksyllä 2018 järjestettiin pedagogisen suunnitelman laatimiseen liittyen käyttäjätyöpajoja henkilöstölle, koululaisille ja heidän vanhemmilleen. Helmikuussa 2018 järjestettiin mahdollista asemakaavamuutosta ennakoitua OAS-tilaisuus ja joulukuussa 2018 tilahankkeen asukastilaisuus, jossa asukailta pyydettiin mielipiteitä palvelujen sijaintivaihtoehdoista. Näihin molempiin liittyi Kerro kantasi - verkkokysely. Toukokuussa 2019 järjestetyssä asukastilaisuudessa esiteltiin alustavat ehdotussuunnitelmat. Hankkeelle on perustettu verkkosivu, josta hankkeen etenemistä voi seurata, ja paikallisiin toimiin pidetään yhteyttä myös tiedotteiden sähköpostijakelulla.

Hiilineutraali Helsinki 2035 -toimenpideohjelmaa noudatetaan mm. suunnitteleamalla uudisosat pääosin puurakenteisina. Uudisrakennusten lämmitys toteutetaan käytön osalta hiilineutraalisti lähdelämmöllä, joka perustuu hukka-, aurinko- ja maalämmön hyödyntämiseen. Elinkaariohjausmallia pilotoidaan ja hyödynnetään viherkerroinmenetelmää.

Lausunnot

Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus on pyytänyt hankesuunnitelmasta ja lausunnon kasvatus- ja koulutuslautakunnalta ja kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnalta ja liikuntatilojen vuokraamisesta kasvatus- ja koulutuslautakunnalta.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstö on antanut hankesuunnitelmasta 19.8.2019 päivätyn lausunnon. Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialan työsuojelu on antanut hankesuunnitelmasta 28.8.2019 päivätyn lausunnon.

Lausunnoissa esitetyt näkökohdat otetaan jatkosuunnittelussa huomioon.

Hankkeen laajuus

Hankkeen kokonaislaajuus on 13 372 brm², 10 621 htm², 8 246 hym², joka jakaantuu seuraavasti:

Halkosuontie 88

- Perusparannuksen laajuus on 4 802 brm², 3661 htm², 2 905 hym².
- Uudisosan laajuus on 4 028 brm², 3 288 htm², 2 451 hym².

Elontie 35

- Uudisrakennuksen laajuus on 4 542 brm², 3 672 htm², 2 890 hym².

Hankkeen rakentamiskustannukset

Hankkeen enimmäishinta koostuu tavoitekustannuksesta ja tilaajan kustannuksista. Kustannusarvion mukaan hankkeen enimmäishinta kustannustasossa 7/2019 RI (2015=100) 104,1 ja THI 187,1 on arvonlisäverottomana 52 800 000 euroa (3 949 euroa/brm²). Hankkeen toteutukselle arvioitu allianssin tavoitekustannus on arvonlisäverottomana 50 800 000 euroa. Tilaajan kustannuksiin varataan arvonlisäverottomana 2 000 000 euroa. Allianssin toteutuksen tavoitekustannus tarkennetaan ennen toteutusvaiheen allianssisopimuksen (TAS) solmimista.

Em. kustannukset sisältävät kustannuksia lisäävinä uudisosien toteuttamisen pääosin puurakenteisina, arviolta noin 5,5 % uudisosien toteutuskustannuksista (noin 233 euroa / uudisrakennusten brm²) sekä MOVA- ja TOI-erityisryhmistä johtuvat tilojen ja pihan erityisvaatimukset.

Lähdelämmön toteuttaminen lisää investointikustannuksia arviolta 300 000 - 500 000 euroa (< 1 % kokonaiskustannuksista). Tämä lisäkustannus kompensoituu rakennusten elinkaaren aikana pienempänä ostoenergiakustannuksena.

Muut allianssin kustannukset

Hankintailmoituksessa on kustannusten osalta varauduttu myös varsinaisen investoinnin ulkopuolisiin hankintoihin, kuten tonttien rakennuskelpoisiksi saattamiseen ja väistötilan hankintaan, jotka allianssi voi toteuttaa.

Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattamiseksi puretaan lpk Havukan rakennus, paviljonkirakennus ala-asteen tontilla sekä yläasteen rakennus ja samalla tontilla sijaitseva paviljonki, yhteensä noin 8 300 brm². Purkamisen kustannukset ovat arvonlisäverottomana enintään 1 250 000 euroa. Nämä kustannukset eivät sisälly palvelurakennuksille kohdistettaviin kustannuksiin.

Koska väistötilan käyttö on tarkentunut siten, että sitä käytetään myös muiden kaupungin hankkeiden väistötiloina, kilpailutetaan se erikseen ja väistötilahankkeesta tehdään erillinen päätös.

Tilakustannus käyttäjille

03.10.2019

Jos hankepäätöksen mukainen enimmäiskustannus toteutuu, tilahankkeiden käsittelyohjeen (Khs 14.12.2015) mukaisesti suunnitellulle noin 10 621 htm² kokonaislaajuudelle määritelty tilakustannus eli sisäinen vuokra on enintään 3 926 000 euroa vuodessa ja kuukaudessa enintään 327 163 euroa eli 30,80 euroa/htm²/kk, josta pääomavuokran osuus on noin 26,17 euroa/htm²/kk eli 3 335 600 euroa vuodessa sekä ylläpitovuokran noin 4,63 euron/htm²/kk eli 590 400 euroa vuodessa.

Lopullinen pääomavuokra tarkistetaan allianssissa toteutuneiden kustannusten mukaan. Toteutusvaiheen sopimus (TAS), jossa allianssi määrittää tavoitekustannuksen sekä tavoitekustannuksen saavuttamiseen ohjaavan kannustinjärjestelmän, viedään rakennusten ja yleisten alueiden jaoston päätettäväksi alustavan aikataulun mukaan tammi-helmikuussa 2020. Tavoitekustannus asetetaan enimmäiskustannuksia sekä sovittuja riskivaroja alemmalle tasolle. Ylläpitovuokra tarkistetaan valmistumisajankohdan ylläpitovuokraa vastaavaksi.

Helsingin NMKY:ltä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttöön vuokrattavien liikuntatilojen sisäinen kokonaisvuokra, joka sisältäen ylläpidon ja tilahankkeiden käsittelyohjeiden mukaisen yleiskustannuksen 0,50 euroa/htm²/kk, on enintään 268 800 vuodessa eli noin 22 400 euroa/kk, joka laskennalliselle noin 1400 htm² suuruiselle vuokra-alalle jyvitettyä on noin 16,00 euroa/htm²/kk.

Väistötilojen kustannus sisältyy pääomavuokraan tilahankkeiden käsittelyohjeen mukaisesti. Hankkeelle kohdistuva väistötilojen kustannusvaikutus on noin 5 337 600. Nykyisen pääomavuokran ylittävä, edellä esitettyihin pääomakustannuksiin sisältyvä väistötilan kustannusvaikutus on arviolta 0,21 euroa/htm²/kk. Koska osa tiloista on lisätiloja ja osa väistötiloja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala maksaa väliaikaisista tiloista samaa neliövuokraa kuin tulevista valmiista tiloista.

Alustavan arvion mukaan kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan nuorisopalveluiden osuus tilakustannuksesta on noin 5 205 euroa/kk eli 62 454 euroa vuodessa.

Sisäisen vuokran jyvitys kasvatuksen ja koulutuksen toimialan käyttäjien välillä määritellään myöhemmin yhteistyössä käyttäjien kanssa.

Rahoitus

Kaupunginvaltuuston 28.11.2018 hyväksymässä talonrakennushankkeiden rakentamishjelmassa vuosille 2019 - 2028 on hankkeelle varattu 42,6 milj. euroa vuosille 2019 - 2024. Hankkeen toteutuksen edel-

lyttämä enintään 52,8 milj. euron rahoitustarve otetaan huomioon rakentamishjelmaa tarkistettaessa.

Väistötilat

Tilajärjestelyt toteutetaan niin, että väistötilojen tarve jää mahdollisimman vähäiseksi. Yläaste (1. vaihe) ja lpk Pakila (2. vaihe) toimivat nykyisissä tiloissaan siihen asti, että uudet tilat valmistuvat. Ala-asteen koko toiminta siirretään väistötiloihin Halkosuontie 88:n perusparannuksen ja laajennuksen rakentamisajaksi arviolta 8/2020 - 12/2021, yhteensä 17 kk. Sen jälkeen lpk Havukka ja ala-asteen 1. ja 2. luokka toimivat väistötiloissa Elontie 35:n uudisrakentamisen ajan arviolta 1/2022 - 7/2023, yhteensä 19 kk.

Ala-asteen ja lpk Havukan väistötilat on suunniteltu sijoitettavaksi Paloheinäntie 40 ja 42 väliselle leikkikenttä- (UL-) korttelialueelle, ns. Aulikin puistoon. Vaihtoehtoisia sijainteja kartoitettiin perusteellisesti ja tarveselvitysvaiheessa oli esillä myös Pikkusuonkujan viereiset YU- ja YL-korttelialueet, joille on vireillä asemakaavamuutos asuinrakentamiselle. Tämä sijainti hylättiin, koska alueen läpi kulkevan hulevesiojan vuoksi tilapäisen rakennuksen perustamiskustannukset ja pihan rakentaminen tulisivat huomattavasti kalliimmiksi kuin Aulikin puistossa. Kustannuksia lisäisivät myös vaatimus jalkakäytävän rakentamisesta Pikkusuonkujalle ja jalankulkureitin rakentamisesta bussipysäkille. Väistötiloja varten vaadittavia perustamistoimenpiteitä, infrasiirtoja ja liikenneturvallisuuden parantamistoimenpiteitä ei olisi mahdollista hyödyntää tulevan asemakaavamuutoksen ratkaisuissa. Aulikin puiston etuna pidettiin myös sijaintia vilkkaan Pakilantien itäpuolella, jonne oppilaaksiottoaluekin painottuu. Tontin vieressä Paloheinäntiellä on bussipysäkki ja myös saattoliikenne henkilöautoilla voi kulkea Paloheinäntietä pitkin. Kevyelle liikenteelle on tarjolla rauhalliset reitit Kehä 1:n eteläpuolelta asti. Väli-tunti-/leikkipiha korvaa iltaisin, viikonloppuisin ja loma-aikoina väistötilan paikalta poistettavan leikkikentän.

Hankkeen toteutus ja aikataulu

Hanke toteutetaan projektiallianssimuotoisena. Hankkeen toteutusvaiheen allianssisopimus allekirjoitetaan, kun hankesuunnitelma on hyväksytty ja sitovat tulostavoitteet ja mittarit niiden seuraamiselle on määritelty.

Hankkeen toteutusvastuu on allianssilla, jonka muodostavat tilaajana Helsingin kaupunki/ kaupunkiympäristön toimiala sekä palveluntuottajaosapuolina suunnitteluryhmä ja päätoteuttaja NCC Suomi Oy.

03.10.2019

Koulu- ja päiväkotirakennukset tulevat Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan omistukseen, joka vuokraa tilat toiminnan järjestäjille. Ylläpidosta vastaa kaupunkiympäristön toimialan ylläpitopalvelu.

Väistötilojen rakentaminen alkaa tammikuussa 2020. Toteutuksen 1. vaihe alkaa Halkosuontie 88 tontilla kesällä 2020, jolloin ala-aste siirtyy väistötiloihin, ja valmistuu joulukuussa 2021. Toteutuksen 2. vaihe alkaa Elontie 35:n tontilla helmikuussa 2022 ja valmistuu kesällä 2023.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Reetta Amper, hankesuunnittelija, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi
Jarmo Raveala, yksikön päällikkö, puhelin: 310 23466
jarmo.raveala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Pakilanpuiston allianssin hankesuunnitelma
- 2 Työryhmä
- 3 Alueasemapiirustus
- 4 Viitesuunnitelmat
- 5 Rakennusosat ja järjestelmät
- 6 Iltakäyttökaaviot
- 7 Energiajärjestelmät
- 8 Vuorovaikutus
- 9 Pakilanpuiston ympäristön liikennesuunnitelmaluonnos
- 10 Helsingin NMKY:n hallituksen pöytäkirja

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kaupunginhallitus
Rakennetun omaisuuden hallinta
Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 01.11.2018
§ 122

03.10.2019

Asia/4

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 28.06.2018
§ 95

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 25.01.2018
§ 12

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö
30.05.2018 § 20

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Rakennetun omaisuuden hallintapäällikkö
10.04.2018 § 10

Kaupunkiympäristön toimiala Rakennukset ja yleiset alueet -palvelukokonaisuus
Rakennetun omaisuuden hallinta Palvelutilaverkko Yksikön päällikkö 09.02.2018 §
4

§ 92

Kiinteistöhoitopalvelut, kori 3

HEL 2019-006597 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialan ylläpitopäällikön teemmään tarjouspyynnössä mainittujen seitsemänkymmenenkuuden (76) kohteen kiinteistöhoitopalveluja koskevan sopimuksen vertailuhinnaltaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen tehneen Talosyke Oy:n kanssa.

Kiinteistöhoitopalveluja koskeva sopimus tehdään seuraavin ehdoin:

Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimus astuu voimaan aikaisintaan 2.1.2020 ja, kun sopimus on allekirjoitettu. Kaupunkiympäristön toimiala allekirjoittaa sopimuksen aikaisintaan, kun hankintalain mukainen odotusaika on kulunut ja hankintapäätös on lainvoimainen.

Hankinnan arvon arvioidaan olevan vuodessa yhteensä 2 000 000 euroa (alv. 0 %).

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Maarit Johansson, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 43148
maarit.johansson(a)hel.fi
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi
Jari Kitunen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 84081
jari.kitunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kohdeluettelo
- 2 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Tarjouksen jättäneet

Otteen liitteet

Esitysteksti

03.10.2019

Asia/5

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta
Liite 1
Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 8.10.2014 (322 §) hyväksyä Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoimintoja välittömästi jatkavan palveluyhtiön perustamisen. Valtuusto hyväksyi samalla Palmia-liikelaitoksen henkilöstöruokailu-, kiinteistö-, siivous- sekä turvapalvelutoimintojen siirtämisen perustettavalle palveluyhtiölle 31.12.2014 mennessä päätöksen perusteluissa kuvatun siirtymäaikajärjestelyn periaatteiden mukaisesti siten, että kaupunki alkaa siirtymäkauden aikana hallitusti ja vaihteittain kilpailuttaa tarvitsemansa palveluyhtiöön siirrettävät palvelut.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisen siirtymäaikajärjestelyn tarkoituksena on varmistaa se, että kaupunki saa jatkossakin laadukkaat tukipalvelut kustannustehokkaasti ja kaupungin virastot ja laitokset saavat aikaa valmistautua tarvitsemiaan palveluja koskevien kilpailutusten järjestämiseen. Siirtymäaikajärjestelyn tarkoituksena on lisäksi antaa perustetulle palveluyhtiölle (Helsingin kaupungin Palvelut Oy) mahdollisuus valmistautua toimimaan kilpailuilla markkinoilla.

Siirtymäaikajärjestelyn keskeinen lähtökohta on se, että palveluyhtiöön siirtyvistä palveluista luodaan viisi tarkoituksenmukaista kokonaisuutta, kukin noin 20 prosenttia yhtiötettävien toimintojen yhteenlasketusta liikevaihdosta. Kaupungin virastot ja laitokset solmivat palveluyhtiön kanssa kuhunkin kokonaisuuteen kuuluvista palveluista määräaikaisten sopimukset, joiden pituus on kokonaisuudesta riippuen 3 - 7 vuotta. Tämän mukaisesti ensimmäinen noin 20 %:n kokonaisuus päättyy 1.1.2018 ja viimeinen 1.1.2022. Määräaikaisten sopimusten päätyttyä virastot ja laitokset hankkivat palvelut kilpailuttamalla julkisista hankinnoista annetun lain mukaisesti.

Kaupunginkanslian johdolla on yhteistyössä Palmian kanssa jaettu siirtymäaikajärjestelyn perusteiden mukaisesti kaikki Palmian virastoille tuottamat yhtiöön siirtyvät palvelut sopimusten keston mukaisesti viiteen

koriin (koriin 1 kuuluvat palvelut ovat voimassa 3 vuotta ja koriin 5 kuuluvat palvelut ovat voimassa 7 vuotta).

Siirtymäaikajärjestely koskee niitä palveluja, joita Palmia tuottaa hallintokunnille nykyään sekä niitä palveluja, joiden tuottamisen aloittamisesta on jo sovittu hallintokunnan ja Palmian välillä (esimerkiksi 1.1.2015 alkavaksi jo sovitut palvelut). Samoin siirtymäaikajärjestely koskee puitesopimuksen mukaisia sopimusmuutostilanteita, joissa osapuolet sopivat tuotetun palvelun sisältöön liittyvistä tarkennuksista esimerkiksi tilojen peruskorjausten, toisiin tiloihin siirtymisen tai muiden vastaavien syiden johdosta.

Sopimusten korijako on muodostettu ottaen liikevaihdon lisäksi huomioon erityisesti maantieteellinen alue sekä muun muassa nykyisten kaupungin sisäisten sopimusten kesto ja asiakasvirasto.

Puitesopimukseen perustuvat hankinnat

Helsingin kaupungin kaupunkiympäristön toimialan rakennukset ja yleiset alueet on suorittanut kaupunkiympäristön toimialan käyttöön tarkoitettujen kiinteistöhoitopalvelujen kilpailutuksen kolmannen korin osalta, joka sisältää seitsemänkymmentäkuusi (76) kohdetta.

Kohdeluettelo on liitteessä 1.

Tarjouskilpailulla valitaan yksi (1) toimittaja, jonka kanssa tehdään saatujen tarjousten perusteella kaikkien tarjouspyynnössä mainittujen kohteiden kiinteistöhoitopalveluja koskeva toistaiseksi voimassa oleva sopimus.

Tarjoukset annettiin kiinteinä arvonlisäverottomina kuukausiveloitushintoina hankinnan kohteina olevien kiinteistöjen yleishoidosta, ulkoalueiden hoidosta, energianhallintapalveluista, teknisistä huoltopalveluista ja LVISA-vika- ja hälytyspalveluista sekä arvonlisäverottomina tuntiveloitushintoina tarjouspyynnössä määritellyistä erikseen veloitettavista tehtävistä.

Hankinnan arvon arvioidaan olevan vuodessa 2 000 000 euroa (alv. 0 %).

Hankintamenettely

Hankintaan sovelletaan lakia julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista. Hankintamenettelynä käytettiin avointa menettelyä. Tarjouskilpailusta julkaistiin EU-kynnysarvon ylittävää palveluhankintaa koskeva hankintailmoitus ”Kiinteistöhoito, kori 3” TEM:n ylläpitämässä sähköisessä ilmoituskanava HILMAssa 4.7.2019.

Hankintailmoituksessa ilmoitettiin hankintayksikön käyttämän sähköisen tarjouspalvelun internet-sivun osoite, josta sähköisessä muodossa olevat tarjouspyyntöasiakirjat olivat kaikkien palveluun rekisteröityvien noudettavissa.

Tarjoajille asetetut soveltuvuusvaatimukset

Tarjouspyynnön vaatimuksena oli, että tarjoajan on täytettävä ESPD-lomakkeessa vaaditut tarjoavaa yritystä koskevat tiedot. Lisäksi tarjoajan edellytetään täyttävän kaikki tilaajavastuulain mukaiset vaatimukset ja velvoitteet, sekä pyydettyä toimitettava kaikki niitä koskevat todistukset ja selvitykset tai tämän tuli olla liittynyt Tilajavastuu.fi / Luotettava Kumppani -palveluun ja tilaajavastuulain mukaiset tiedot olla hankintayksikön saatavilla kyseisestä palvelusta.

Tarjoajalta edellytetään vähintään 1 000 000 euron liikevaihtoa/tilikausi kahdelta (2) viimeiseltä täydeltä tilikaudelta sekä tarjottavan palvelun kattavaa vastuuvakuutusta, jonka vakuutussumma on vähintään 500 000 euroa.

Tarjoajan työnjohdossa tulee olla vähintään yksi (1) nimetty henkilö, jolta edellytetään ammatillista koulutusta vähintään yhdeltä (1) rakennus- tai talotekniikan alalta ja vähintään viiden (5) vuoden työkokemusta kiinteistöhoitoalan esimiestehtävistä ja suomen kielen taitoa.

Tarjoajalla tulee olla käytössään kiinteistöhoitotehtävien suorittamiseen vähintään kaksikymmentä (20) henkilöä.

Tarjoajalla tulee olla käytössään kohteissa käytettävän sähköisen huoltokirjaohjelman käyttämiseen tarvittavat tietotekniset laitteet ja sitoutua käyttämään järjestelmää tarjouspyyntöasiakirjoissa esitetyllä tavalla ja laajuudessa.

Referensseinä tarjoajan tuli esittää kolme (3) voimassa olevaa tai vuonna 2016 tai sen jälkeen päättynyttä sopimusta kiinteistöhoitopalvelujen tuottamisesta liike-, toimisto- tai julkisessa rakennuksessa, joissa tarjoaja on vastannut kiinteistöjen yleishoidosta, ulkoalueidenhoidosta, LVISA-vika- ja hälytyspäivystystoiminnasta sekä teknisistä huoltopalveluista vähintään yhden (1) vuoden ajan.

Saadut tarjoukset

Määräaikaan, 30.8.2019 klo 9.00, mennessä tarjouksen jätti kolme (3) yritystä.

Saaduista tarjouksista laadittiin avauspöytäkirja.

Avauspöytäkirja on nähtävänä kaupunkiympäristön toimialan tiloissa Elimäenkatu 5:ssä.

Soveltuvuusvaatimusten täyttymisen ja tarjousten tarkastus

Kaikkien tarjouksen jättäneiden yritysten tarjoukset täyttivät tarjouspyynnössä asetetut vähimmäisvaatimukset.

Tarjouspyyntö on nähtävänä kaupunkiympäristön toimialan tiloissa Elimäenkatu 5:ssä.

Tarjousten vertailu

Tarjousten vertailuperusteena on kokonaistaloudellinen edullisuus, josta halvimman hinnan osuus on 100 %. Kokonaistaloudellisen edullisuuden määräytyminen hintavertailun perusteella on perusteltu, koska ainoastaan tarjoajille asetetut soveltuvuusvaatimukset täyttävät yritykset pääsevät mukaan vertailuun ja laatutekijät on huomioitu asetetuissa soveltuvuusvaatimuksissa.

Tarjousten vertailuhinnat muodostuvat tarjottujen kiinteiden kuukausiveloitushintojen ja hankittavalla määrällä kerrottujen tuntiveloitushintojen summasta.

Tarjousten vertailutaulukko on liitteenä 2.

Sopimuskumppanin valinta

Hankintayksikkö esittää, että sopimustoimittajaksi valitaan vertailuhinnaltaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut yritys Talosyke Oy.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Maarit Johansson, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 43148
maarit.johansson(a)hel.fi
Pasi Lönnberg, yksikön päällikkö, puhelin: 310 31851
pasi.lonnberg(a)hel.fi
Jari Kitunen, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 84081
jari.kitunen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kohdeluettelo
- 2 Vertailutaulukko

Muutoksenhaku

03.10.2019

Asia/5

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Tarjouksen jättäneet

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Liite 1

Liite 2

Tiedoksi

Kymp/Rya/Ylpi

03.10.2019

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 88, 89, 90 ja 91 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 92 §.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankintaoikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisua.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianton tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

03.10.2019

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisua vaaditaan, on Helsingin kaupungin kaupunkiympäristölautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10

00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa haluaa vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

03.10.2019

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianton tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 58
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

03.10.2019

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Faksinumero: (09) 655 783

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

03.10.2019

Puhelinnumero: (09) 310 13700 (Yleishallinto)

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Markkinaoikeus perii asian käsittelystä maksua 2050 euroa, jos hankinnan arvo on alle 1 miljoona euroa; 4100 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja alle 10 miljoonaa euroa; ja 6140 euroa, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

03.10.2019

**Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden
jaosto**

Risto Rautava
puheenjohtaja

Eija Höhl
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mauri Venemies

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 08.10.2019.